

A TENGERPART

NAPILAP

VI. évfolyam.

FIUME, szombat 1909. június 5.

124. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda teleonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Magyarország tükre.

„Magyarország, a Szent István koronájának országai, (Ungarn, die Länder der heiligen Stefans-Krone), ezt a hangzatos és sokatigéző címet viseli a „Moderne Kunst“-nak az a nemrégiben megjelent száma, amelynek megjelenését a magyar állam anyagi és erkölcsi támogatása tette tudvalevőleg lehetővé.

A „Moderne Kunst“-nak, ennek a tisztán üzleti vállalatnak, amelynek sem a modern, sem a nem a modern művészethez soha semmi köze nem volt, ez a Magyarországnak szentelt száma olyan címmel lép most a külföld elé, amelyről a kevésbé tájékozódottak azt hihefik, hogy egész Magyarország tükrét látják benne. S mindenesetre azok, akik tudják, hogy a német folyóirat e számának létrejöttét csak a magyar kormány és a magyar városok támogatása tette lehetővé, egész nyugodtan azt hihefik, hogy ha már a magyar állam elkészítette a saját képét a külföld számára, az teljes és tökéletes lesz.

Csak hogy, sajnos, a „Moderne Kunst“-nak ez a bennünket ismertető füzeté nagyon hiányos és nagyon kell magunkat szégyenlennünk, ha a külföld ebből a füzetből fog majd bennünket megismerni.

Szemponthoz hiven, a Moderne Kunstnak ez a füzeté is üzleti érdekeket szolgál. Kezdődik egy az államvasutak menetrendjét feltűntető hirdetéssel, amit mindjárt Apponyi Albertnek, a magyar közoktatásügyről írott cikke követ — természetesen a hirdetési részben. E cikk után a Magyar Nemzeti Múzeum rövid és hiányos ismertetése következik, természetesen szintén a hirdetési részben, Isoz Kálmán nemzeti muzeumi tollnok tollából. Ezek után rögtön olyan magánkézen lévő fürdők leírása következik, amelyek fizettek a reklámért, tekintet nélkül arra, hogy magyarok, vagy nem s a máramarosi sófürdő mellett Reichenhall és Sylt reklámja huzódik meg csendes békességben, irigylélvén az Ungarische Allgemeine Creditbank-ot, amely szintén a hirdetési oldalon van ugyan, de olyan szerencsés volt, hogy mellette helyezték el (a Suchard-csokoládé s egyéb klisék között) Deák Ferencnek minden magyarát nélküli szobrát, úgy, hogy a kevésbé művelt külföldi minden valószínűség szerint Deákot, mint a Creditbank igazgatóját fogja tisztelni élete végéig. Ez a hirdetési rész. — Most következik a szöveg: Magyarország ismertetése. Kezdődik pedig ez Herczeg Ferencnek egy „Grossväterchen“ című novellájával. Utána Arthur Stiehlernek, akit nincs szerencsénk közelebről ismerni, egy másik novellája. Az irodalmi részben van még Berzsényi: „A közelítő“ című ódájának fordítása. Ezzel végez is Magyarország irodalmával, amit Herczeg, Stiehler (?) és Berzsényi képviselnek. Képzőművészetünket a következőkben ismerteti: Megszerezte a Könyves Kálmán cégtől Benczur Scherzo című, nagyon régi képének, nemkülön-

ben Geigely és Szinnyi-Merse képeinek egy-egy kliséjét s azt reprodukálja. Ezenkívül Liezenmayert, Brockyt, Markót, Vágót, Lotzot és Paczka Kornéliát szerepelteti már képes levelezőlapokon is megjelent képeivel. Munkácsyról, Székelyről, Telepyről, Mányokiról s a mostani fiatalabb gárdáról semmit nem szól a füzet. Szobrászaink közül csak azok kerültek bele, akik olyan szobrokat készítettek, amelyek azon városokban vannak felállítva, akik reklám-cikkeket írtak magukról. Egy-két fővárosi középületünk rövid leírása után következik a magyar ipar ismertetése, amely alkalmat a füzet kiadója ügyesen ragad meg olyan célból, hogy azokat a műhelyeket, akik megfizették, ismertesse. A magyar államvasutakról szintén igen hosszú cikk számol be. Darányi Ignác cikke ismerteti a mezőgazdasági munkát Magyarországon. Szép képekben látjuk itt egy földművelő megjutalmazását a földművelésügyi kormány részéről, egy kitüntetésre szánt diplomát (adja a földm. kormány) stb; — aztán felvonulnak a mezőhegyesi aramének, bikák, továbbá a jól ápolott mangalica és yorkshirei családapák jól eltalált arcképei, valamint meggyőződhetnek arról is a füzet szemlélői a fényképekből, hogy a magyar pusztákon is éppen úgy állanak a libák, legelnek a juhok, bámulnak az ökrök, mint bárhol a világon. Az aszódi gyermekjavító intézet s a gyermekliga ismertetése után a fővárost ismerteti e füzet, ami részint abból áll, hogy szövegben mond el egyet-mást Budapestről, részint pedig összevászorolta és reprodukálta az összes budapesti épületekről fölvevő levelezőlapokat. — Szeged, Arad, Temesvár, Pécs, Ujvidék, Karánsebes azok a városok, akik fizettek s így belekerültek a füzetbe. A megyék közül Máramaros restelkedik ott egyedül hatvan sorban. Horvátország gyűjtőnév alatt reklamirozza a horvát fürdőket, a kassa-oderbergi vasut ismertetése után pedig sorra veszi azt a husz magyar fürdőt és üdülőhelyet, amelyik nem sajnálta a pénzt . . .

Ez Magyarország! S ez a füzet jelent meg állami támogatással, a Máv. nagy pauszálójával, ez az, amelyhez Kossuth és Sztéryni ajánlóleveleket adott s amely aligha felelt meg annak a várakozásnak, amit Kossuth fűzött hozzá.

A legszomorubb pedig az egész dologban az, hogy ez a füzet hivatkozik arra, hogy a kormány megbízásából készült — így a külföldön mindenütt hitelt nyer — s a külföld majd ebből ismeri meg Magyarországot.

Arra sem fog gondolni merni, hogy ez a füzet gyatra, rossz, értéktelen képe Magyarországnak — inkább Magyarország fizető és hirdető részének — hiszen feltételezi mindenki, hogy a kormány ilyen füzet megjelenését nem támogatta volna.

Arra persze senki sem gondol majd, hogy itt egy élelmes kiadó csuf játékot üzött a kor-

mánnyal is, Magyarországgal is és nevetve vágja zsebre azt a sok ezer koronát, amit sikerült kivásálnia az államtól és a városoktól.

UJDONSÁGOK.

— A szinügyi bizottság ülése. A szinpartoló egyesület intéző bizottsága és szinügyi választmánya tegnap este a főgimnázium tanácstermében ülést tartott.

Jelen voltak Fest elnök, továbbá Bató, Blazsik, dr. Csepreghy, Csergheő dr., Fodor, Garády, Grunzky, Herczeg, Kemény, dr. Kovács, dr. Kallós, Nádory, Szentgyörgyi, dr. Urbanek, Vadnay, Vay gróf és Virág bizottsági, illetőleg választmányi tagok.

Az elnök napirend előtt közölte, hogy Balla szinigazgató felkereste és kimentette a mai üléssel való távolmaradását.

Balla ugyanekkor az egyesület rendelkezésére bocsátotta május havi bevételeiről és kiadásairól a minisztériumhoz felterjesztett kimutatásának másolatát.

A kimutatás szerint a májusi bevétel 11473 korona volt, amelyvel szemben 6600 koronás deficit mutatkozik.

Ezután Kovács dr. titkár felolvasta az egyesületnek a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézendő beadványát, amely a múlt ülésen folytatott eszmecsere szerint egyrészt jelentés a lefolyt szini évadról, másrészt pedig kérelmeket és indítványokat tartalmaz a jövőre nézve.

Az általános tetszéssel előadott laboratóriumot Csepreghy, Kallós, Kemény, Urbanek, Vadnai és Virág hozzászólásai után felterjesztésre elfogadták.

Majd Virág pénztáros jelentette, hogy az egyesület pénztárába eddig 496 korona folyt be. Készpénzállomány 412 korona.

Végül elhatározták, hogy az egyesület közgyűlését június 24-én este 7 órakor tartják meg a főgimnázium rajztermében.

Az érdeklődőket a közgyűlésre a helyi lapok útján hívják meg.

— Tengerészkapitányi és hadnagyi vizsgák. Megirtuk, hogy a tengerészeti hatóságnál májusban tartott tengerészkapitányi és hadnagyi vizsgálaton három jelölt kapitányi és négy hadnagyi vizsgálatot tett eredményeivel. Most arról értesülünk, hogy a kapitányok és hadnagyságok közül még négyet képesítettek, ezek azonban oklevelüket csak később kapják meg, mivel az előírt hajózást még nem végezték el, egyesek pedig a hajónaplóval vannak hátralékban. Két kapitányt és két hadnagyot pedig újabb vizsgálatra utasítottak.

— Magyar világ Portoréban. A Danubis hajógyár portoréi telepén a napokban fejezték be a haditengerészet által rendelt 240 tonnás uszódaru építését s tegnap szállították el a gyár területéről. Ugyancsak most készite-

nek egy nagyobb arányú uszódokkot is. Ezzel kapcsolatban nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy a portorei gyártelepen közel háromszáz munkás van alkalmazva, akik közül mintegy száz munkás magyar származású. A magyar munkásoknak majdnem fele családos ember, akik családjaikat is elhozták hazulról s a Portoréból Amerikába vándorolt horvátok által üresen hagyott házakban laknak. A nagyszámú munkáscsalád észrevehetően megváltoztatta a kis község viszonyait. A vendéglőkben, a kávéházakban mindenütt magyar szó hallatszik s a magyarok száma rövid idő múlva ismét emelkedni fog, amikor a magyar nyaralók is megérkeznek. A gyári munkabérvizonyok is kedvezőek, mert hetenkint átlag ötven-hatvan koronát is keresnek, sőt volt eset, amikor egyesek hetvenkilenc koronát is kaptak a hetfizetésnél.

A magyar munkások a gyárban rendszerint előmunkások s legtöbbet keresnek a szegcselek.

— **Az ipartestület ülése.** Az általános ipartestület igazgatósága hétfőn június 7-én este 8 órakor ülést tart.

— **A fűszerüzletek vasárnapon csukva lesznek.** A fűszerkereskedők közösen elhatározták, hogy üzletüket vasárnaptól június 6-tól kezdve szeptember végéig vasárnaponként zárva tartják.

— **Haditengerész kadétok eskütétele.** A haditengerészeti akadémia végzett növendékei június 19-én délelőtt 9 órakor a „Kaiser Franz Josef“ hadihajó fedélzetén esküt tesznek. Az ünnepies eskütételre számos meghívót küldtek szét. Rossz idő esetén az ünnepséget a haditengerészeti akadémia tornatermében tartják meg.

— **Fiume áru és hajóforgalma.** A fiumei kikötőbe tengeren érkezett áruk mennyisége 1909. év április hónapban 754.672 méter-mázsát 224 darabot, az onnét szállított áruk pedig 706.794 méter-mázsát és 500 darabot tett.

A behozatal az előző év ugyanezen időszakához képest mintegy 80.000 méter-mázsával, a kivitel pedig körülbelül 81.000 méter-mázsával csökkent.

Az év első négy hónapjában Fiuméba tengeren behozott áruk mennyisége 3.029.080, az elszállítottaké pedig 2.935.773 méter-mázsával volt.

Az előző év megfelelő időszakához a behozatal körülbelül 646.000 méter-mázsával, a kivitel pedig körülbelül 185.000 méter-mázsával emelkedett.

A behozatal emelkedését főleg a szénbehozatal növekedése idézte elő. A behozott szén mennyisége az év első négy hónapjában 1.368.452 méter-mázsát tett, szemben az előző év ugyanezen időszakában behozott 627.422 méter-mázsával.

Emelkedés mutatkozik még a narancs és citrom, buza, olajos magvak, foszfát, földék, ásvány, aszfalt, nyers pamut, nyers juta, téglák, és cserépszindely behozatalánál is és ez az emelkedés bőven ellensúlyozza azt a kisebb-nagyobb csökkenést, melyet a tengeri, hántolatlan rizs, bor, nyerskövek, kénkovand, szantorin és puzzolánföld, nyers vas és acél, salétrom és rézgalic behozatalánál találunk.

A kikötő kivitelében lényeges emelkedés mutatkozik a homok- és kristálycukornál, nyers dohánynál, zabnál, babnál, malátánál, lisztnél, aszaltszilva és szilvaiznél, parafin és cerezinnél, a tűzfánál, a nyers bükkfánál, tölgytalpfánál, a fűrészelt fenyőfánál, faszénél, magnézinnél és a cementnél.

Ezzel szemben nagyobb csökkenés észlelhető a nyers cukor, a buza, árpa, tengeri, nyers fenyőfa, tölgy és bükkfa, kénkovand és papirosanyag kivitelében.

A hajóforgalom adatai szerint az 1909. évi április hónapban 752 hajó érkezett a fiumei kikötőbe és pedig 681 rakományral és 71 üresen. A rakományral érkezett hajók közül 560 gőzös és 121 vitorlás volt, az üresen érkezettek közül 23 gőzös és 48 vitorlás.

Lobogók szerint az 1909. évi április hónapban érkezett gőzösek közül 496 magyar, 63 osztrák, 8 olasz, 2 német, 9 angol, 2 norvég, 2 görög, 1 török.

A vitorlások között pedig 6 magyar, 76 osztrák, 85 olasz és 2 török.

— **Elfogott vitriol tolvajok.** A rendőrség tegnap letartóztatta Gerse Antal 24 éves, Pezelej József 28 éves és Mattasich József 19 éves arbei illetőségű kikötőmunkásokat, akik a szabadkikötőben több üveg vitriolt elloptak.

— **A robbanás áldozata.** A zsukovói kőbányán tegnap szerencsétlenség történt. Minter Péter munkás súlyosan megsérült. A kórházba szállították.

— **Apja pénzével Fiuméba szökött.** Dózsa Pál 17 éves budapesti tanuló kiról megirtuk, hogy az atyjától elloptott 2000 koronával Fiuméba szökött, tegnap két börtönőr kíséretében Budapestre szállították.

— **Nagy rizsszállítmány a rizshántoló gyár részére.** Az Orient hajóstársaság „Siam“ nevű gőzöse Rangoonból megérkezett és 72672 zsák rizst hozott az itteni rizshántoló gyár részére.

— **Uszó kiállítás.** A kereskedelmi minisztériumban rövid idő előtt érkező volt, a kiviteli kereskedelem egy külföldön már alkalmazott újabb eszközének: az uszó kiállításnak szervezése céljából. Az uszó kiállítás a mi kereskedelmünkre és iparunkra nézve üdvös intézménnyé nőhetné ki magát és különösen keleti kereskedelmünket fejleszthetné, mert a kellően berendezett és gazdag áruminta-gyűjteménnyel ellátott hajónk kikötőről kikötőre vitorlázva, a hajón tartózkodó szakértői ki-nálkozó üzleteket is köthetnének. De az a cél, hogy a kivitelle képes cégeink a külfölddel megismertessenek, különösen életre, ha több nyelven szerkesztett tájékoztatók oszlatnának szét a kiállítást látogató külföldiek között, gazdag és rajzokkal kiegészített tartalommal. A kereskedelmi minisztériumnak ez az eszméje nem új, hanem kipróbált eszköze a kereskedelem fejlesztésének.

— **A trieszti tengerészeti hatóság épületét eladták.** A „Neue Wiener Abendblatt“ közlése szerint a trieszti tengerészeti hatóság épületét eladták. Az épületet Schalk ab-baziai kávé vette meg, aki a telket parcellázni fogja s egy nagy szállodát is építtet rája.

— **Megőrült az állomáson** A vasuti állomás peronján tegnap délelőtt kevéssel a 10 órai személyvonat indulása előtt izgalmas jelenet játszódott le. Maglich Péter 40 éves károlyvárosi nyugalmazott pénzügyőr egyszerre horvát nyelven kiáltozta: itt vannak, megjötték az ellenségeim s azután félelmében a személy-kocsik mögé bujkált. Néhány vasutas lefogta az elmezavart embert, majd a mentők a kórházba vitték.

— **Térzene.** A városi zenekar ma pén-teken este fél kilenckor a Dante téren térzenét ad a következő műsorral:

1. Bonnoli — „Regina Elena“ induló.
2. Potosnjak — „Porte-Bonheur“ — mazurka.
3. Puccini — „Pillangó kisasszony (1-ső felvonás.)“
4. Verdi — Fantázia „Az álarcos bál“ -ból.
5. Lehár — Potpourri „A vig özvegy“-ből.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** A városháza kis tanácstermében holnap délután 3 órakor tárgyalja az 1909-iki ipari és jövedelmi adót kivétő bizottság ama fiumei adózók harmadosztályú ipari adóját, kiknek neve M—R betűkkel kezdődik.

— **Tolvajszövegetek a kivándorlási hajón.** Gyakran felmerült a panasz, hogy a kivándorlási hajókon alkalmazott pincérek a harmadik osztályos utasok elől elvonják a jobb ételmezt, bort s azt később drága pénzen árusítják el. A kivándorlók panaszára Hegedüs Valér kormányzósági kivándorlási előadó is

többször vizsgálatot indított, de a bűnös pincéret sohasem lehetett rajtakapni. Most azonban a „Pannonia“ kivándorlási hajón sikerült néhány pincért letartóztatni.

Az „Adria“ tengerhajózási társaság ugyanis ma délelőtt feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Cunard hajóstársaság „Pannonia“ gőzösének személyzete közül Brencic R. pincér, Civitello Miklós szakács, Tajkov Simon pincér, Egan Wm. szakács a harmadik osztályos utasok között a hajó éléskamrájából lopott bort, élelmiszert stb. elárusították s a befolyt pénzen megosztották. A hűtlen alkalmazottak közül a feljelentés szerint Egan Wm. szakácsot a gőzösek Liverpoolban való tartózkodásakor átadták az ottani rendőrségnek, a többiek ellen pedig a fiumei rendőrség jár el. A hajóstársaság a feljelentéshez csatolta a „Pannonia“ gőzösnél április 29-ikén felvett jegyzőkönyvet is, amely szerint Mr Irvine a hajó parancsnoka a hozzá érkezett feljelentés alapján a hajó pénztárosa, a magyar tiszt, az első pincér, a harmadik pincér kíséretében megjelent a harmadik osztályos utasok között s a kihallgatta azokat, akik a lopott élelmiszereket vásárolták. A jegyzőkönyv huszonöt harmadik osztályos utast névszerint sorol fel, akik igazolták, hogy az említett alkalmazottak tényleg eladták a lopott élelmiszert. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a vizsgálatot s Brencic és Tajkov pincéret letartóztatta. A harmadik, Civitello szakács azonban megszökött. Kárpáti rendőrtiszt ma délelőtt kihallgatta a két letartóztatott pincért, akik beismerték, hogy élelmiszereket árusítottak, de azt állítják, hogy az élelmiszert mindig a szakácstól kapták s a pénzt is annak adták át. A vizsgálatot kiterjesztették még több alkalmazottra is.

— **Megbüntetett élelmiszer kereskedők.** A rendőrbizóság ma a vásárbiztos feljelentése alapján Baccarich Pasquale mészáros, mert bevéderei üzletében romlott húst árusított és Ivancich Antal élelmiszer kereskedőt, aki a vásárcsarnokban romlott káposztát árusított, ötven-ötven korona pénzbüntetéssel büntette meg. A vásárbiztos a romlott húst és a mintegy husz kg. káposztát elkobozta.

— **Rendőri hírek.** Devcich Miklós, Cägel János, Jugó József, Croce Ottó, Vidich Avelino, Kafka Renato és Perich Mario foglalkozás nélküli egyéneket az őrjárat ma éjjel letartóztatta a Mária Terézia hullámgáton, ahol az ott felhalmozott gerendák között aludtak.

Bukovic Mario horvátországi közművest ma éjjel csavargásért letartóztatták.

Pilepics Santo fiumei illetőségű munkást ma a fiumei törvényszék rendelkezése letartóztatták és átkísérték a törvényszék börtönébe.

Neugebauer Artur 28 éves horvátországi napszámot tegnap az állomáson letartóztatták, mert zsebtolvajlást akart elkövetni. A letartóztatott zsebtolvajnál sok hamisított iratot, továbbá a 23-ik gyalogezred igazolványi lapját találták meg.

A rendőrség punto francoi kirendeltsége tegnap délután letartóztatta Zelich Marco 31 éves newyorki születésű, hamburgi illetőségű egyént, aki már napok óta csavargott a kikötőben s tegnap többször megkísérelte, hogy a „Pannonia“ kivándorlási gőzökre felszökhesen. Megmotozásakor semmiféle okiratot sem találtak nála. A rendőrség megindította a vizsgálatot, minthogy azt hiszi, hogy veszedelmes külföldi szélhámosmal van dolga.

Klobucsár Antal ma feljelentette a rendőrségen a feleségét, hogy őt, anyját és gyermekét meg akarja ölni, továbbá, hogy megtenyegette, hogy valamennyiüket karbolsavval fogja leölni. A rendőrség a veszedelmes asszony ellen megindítja a vizsgálatot.

— **A kikötőből.** Június 4-én. *Érkezett:* „Siam“ magyar gőzös Rangoonból 72.672 zsák rizsszel. „Andrássy“ magyar gőzös Valenciából 200 zsák paprikával, 300 láda narancscsal és 340 tonna vegyes áruval. „Tonci“ osztrák gőzös Spalatóból 210 hordó borral. „Austria“ német gőzös Hamburgból 60 tonna vegyes áruval.

Indult: „Tibor“ magyar gőzös Amsterdamba 2100 tonna fával és 60 tonna vegyes áruval. „Luzon“ magyar gőzös Konstantinápolyba üresen. „Vorwaerts“ osztrák gőzös Triesztbe üresen. „Jadran“ osztrák gőzös Triesztbe 10 tonna vegyes áruval.

Távirat ◀ Telefon.

Wekerle a királynál.

BÉCS, jun. 4. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este Bécsbe érkezett. Ma délelőtt hosszasan értekezett Aehrenthal báró külügyminiszterrel, majd délután egy óraker Schönbrunnban kihallgatáson jelent meg a királynál. Politikai körökben elterjedt hírek szerint most már biztosra veszik, hogy a jövő hét elején a király Andrássy grófot és Kossuthot is kihallgatáson fogadja, de végleges döntés most sem lesz.

Függetlenségi nagygyűlés — vezérek nélkül.

BUDAPEST, jun. 4. A budapesti központi függetlenségi körök küldöttsége ma tisztelt Kossuthnál, Apponyinál és Justh Gyulánál, akiket a június hatodikai nagygyűlésre hívtak meg. Kossuth kijelentette, hogy nem tartja oportumosnak, hogy a gyűlésen akár mint miniszter, akár mint pártvezér megjelenjen. Justh Gyula pedig hangsúlyozta, hogy ő mint a képviselőház elnöke nem vehet részt a gyűlésen, majd kijelentette, hogy örömmel látja, hogy mindenki a függetlenségi pártba tömörül s most már csak kis csoport van, amely a függetlenségi párt törekvéseinek akadályt emel. Apponyi pedig azzal indokolta távolmaradását, hogy mint ügyvezető miniszter nem működhet közre a népgyűlésen.

Nagygyűlés az önálló bank mellett.

BUDAPEST, jun. 4. Az országos függetlenségi körök június 6-án Budapesten az önálló nemzeti bank érdekében nagygyűlést rendeznek. A nagygyűlést ma jelentették be a budapesti főkapitánynak, aki ezt tudomásul vette és a gyűlést megengedte.

Szocialisták népgyűlése.

BUDAPEST, jun. 4. A szocialisták ma bejelentették a rendőrségen, hogy június hatodikán, tehát a függetlenségi nagygyűlés napján, népgyűlést tartanak, amelyen a politikai helyzettel és az általános választói joggal akarnak foglalkozni.

A trónörökös és a magyar válság.

BÉCS, jun. 4. Ferenc Ferdinánd trónörökös ma Konopistból Bécsbe érkezett. Bécsi utazása a magyar válság elintézésével van kapcsolatban. A trónörökös állítólag a gyors befejezést sürgeti.

Khuen Héderváry gróf Bécsben.

BÉCS, jun. 4. Khuen Héderváry Károly gróf ma Bécsbe érkezett.

Vesztett ember garázdálkodása.

GYÖNGYÖS, jun. 4. Riska János jómódu bérlőt rövid idővel ezelőtt látszólag gyógyultan bocsátották el a Pasteur intézetből. A vesztettség azonban mégis kitört rajta és tegnap több családtagját megharapta, akiket Riskával együtt a Pasteur intézetbe kellett szállítani.

Hadihajóink utja.

BÉCS, jun. 4. A „Kaisein Elisabeth“ magyar-osztrák hadihajó tegnap Nagasakiba érkezett, ahol hét napig marad. A hajón minden rendben.

Mohamed szultán külön követsége Bécsben.

BÉCS, jun. 4. Tegnap este 6 óraker érkezett ide az új szultán, V. Mohamed, külön követsége bejelentendő az új szultán trónralépését. A külön követség tagjait, kiknek nevét tegnapi lapszámunkban ismertettük, az állomáson egy tisztelgő küldöttség valamint a török követség személyzete fogadta. Az előkelő vendégek azután a Burgba hajtottak, hol mint a király vendégei vannak elszállásolva.

A Tattersali gyilkosság.

BUDAPEST, jun. 4. A Tattersal mellett meggyilkolt Paut György spalatói szabólegény hulláját ma boncolták fel. Az orvosok megállapították, hogy a koponyáját huszonkét kardvágás érte. A vágások nehéz lovassági kardoktól származnak. Farkas György közhuszárról, akit eddig a gyilkosság elkövetésével vádoltak, kiderült, hogy ártatlan, mert sikerült neki alibit igazolni. A nyomozás több más huszár ellen folytatják.

Sikkasztó jegyző.

DÉVA, jun. 4. Papp Valér községi jegyzőt az ügyészség rendelkezése letartóztatták. A feljelentés szerint Papp az adókönyveket meghamisította s a befolyt adópénzeket elsikkasztotta.

Lederer penzió Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinök a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina — Grand Hotel Lido. Villák. Parkok. Autóautó.

Lido-Velence. Új nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a művészeti kiállítás parkjában. Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Egy butorozott szoba,

egy személy részére, és egy másik szoba 2 személy vagy egy házaspár részére tengeri kilátással kiadó Via Pomerio 18 III. emeleten.

Magyar okleveles szülésznő,

ki horvátul és németül is beszél a n. é. hölgyközönség b. pártfogásába ajánlja magát. Cim Borka Mihályné Fiume Via Gisella 9. sz.

Tisztelettel értesitem, a n. é. közönséget, hogy e hó 15-én áthelyeztem

monogramm-himző, gép-harisnyakötő

plisszírozó és guvrirozó üzletemet az Andrássy u. 24. sz. alól a Via Adamich 1. sz. alá (Európa szálló). Minél számosabb rendelést kérve, melyeknek kiválóan szép kivitelléért kezeskedem vagyok kiváló tisztelettel WEISZ T.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Teljesen új műsor.

Lily Giglio olasz énekesnő, Kovács Vilma szubrett, Lina Paris átváltozó táncok, Wilde Gisa bécsi szubrett, Lydie Herisette nemzetközi szubrett, Mathonka English Song and Dance, Pal Stefan bécsi humorista, D'Argent Comegna axentrikus duett, Mossé Anna Alfride szuqrett, Doris and Lena Darling Comedy girls and Step dancers.

Estéknént fényes bohózat.

Karmester: Virgilio Virgili

Rendező: Venutti Nino.

Kezdeté este 9 óraker.

Új műsor.

Belépti díj I kor.

Figyelem!

Tavaszi csapolása a világhírű „Szent István“

védjegyű Dupla Malátasörnek

A Kőbányai Polgári Serfőző r. t. gyártmánya 7 legmagasabb kitüntetés

Orvosilag ajánlva. Kivitel minden világrészbe.

Naponta friss csapolás:

Fiumében: „Grand Hotel Europa“ éttermeiben és kávéházában, a „Hotel de la Ville“ éttermeiben és kávéházában, továbbá: a „Gambinus Buffet“-ben, Via del Lido, a „Magyar vendéglőben“, Riva Szápáry, a „Grünfeld vendéglőben“, Viale Francesco Deák, az „Andemo dal Tita“ vendéglőben, Via S. Girolamo. Susakon: a „Hotel Continental“ éttermeiben, a Hotel Susak varietében.

Uraságoktól levetett férfi ruhákat

magas árban veszek. Vegyi Tisztító Intézet Fiume, Via Germania 4. sz.

Ujszülött gyermekek részére

az összes higienikus cikkeket rektáron tartom és pedig: Pelenkanadrág, flanelin alátétek, baby ingecskék, has- és köldökkötők, szoptatos dajkának való mellény, gyermekágy-kötők, fásli stb. Mindezen cikkeket higienikus Tetrá-szövetből készülték, amely a nedvességet rögtön beszívja és a testét ilyenformán mindig szárazon tartja.

VUJA M. Via Adamich.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer I. em.

Fiumétől 50 pernyire (naponta 8 szori hajóösszekötés) közvetlenül a tengerpart mellett gyönyörű fekvésű villában **több elegánsan berendezett szoba**

kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleink.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevételei vannak és igen csekély üzleti költséggel dolgozik -- egyedülálló hölgynek is alkalmas -- elköltözés miatt **azonnal olcsón eladó.**

Szükséges tőke 5000 korona. Közelebbit e lap kiadóhivatalában.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajárlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpapírok, az összes ásványvizek, toalett-cikkek és szépitőszerek stb. stb.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárakból 20% engedményt kapnak.

Szállodai szoba, reggeli, ebéd és vacsora együttvéve havi 90.— koronáért.

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

A Standut Oel Company

Fiume Dante tér 5 l. em.

máj. 15-től kezdve **havi bérletet**

nyit üzlethelyiségek és lakások állandó pormentesítésére, tisztogatására és szagtalan fertőtlenítésére kitűnő Standutin gyártmányával rendhivul mérsékelt reklámárak mellett.

Ugyancsak olcsó havi bérletben **beeresztünk és fényesítünk** szobákat Standut krémmel.

ELŐPATAK gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méh hurutos bántalmainál, máj- és lépbetegségeknél, köcsvény és csúszni, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségnek.

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg és hidegfürdők, vizgyógyintézetek, kezelések, massage, svédorna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idényem ájus 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50 000-ot és ellátás is sokkal olcsóbb. Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdús égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint a gyógyeszköz háznál is használható és **üdítő, kellemes ital**, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatós.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Megjelent az eredeti Remington-Standard 10-es modellű látható írású írógép

mely a láthatóságon kívül rendelkezik az eddigi kitűnően bevált és tovább gyártott 7-es és 9-es modellű írógépünk világ-hírű erős és megbízható szerkezetével. Kívánatra mindhárom gépünket saját költségünkön a helyszínén bemutatjuk.

Glogowski és Társa

cs. és kir. udvari szállító cég

Remington-írógép telepe. Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Cirkvenica

Palace Hotel THERAPIA Sanatorium.

Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.

Hajó-közlekedés naponta négyszer. Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától.

Tökéletes orvosi berendezések. Orvos dr. GRÓ Béla.

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRÁKTÁRA.

iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Corsia Deákon a pályaudvarral szemben levő

Newyork kávéházat

átvettem. Jó magyar üvegborokkal, naponta frissen csapolt sörrel és kifogástalan kávéházi italokkal szolgálom minden időben. Éjjeli 2 óráig nyitva.

Esténként cigányzene!

Figyelmes kiszolgálás!

Tisztelettel DÖMÖTÖR JÁNOS.

Megnyilt!

Az ujonnan átalakított

„Monte Verde” vendéglő

kerthelyisége. Kitűnő kiszolgálás. Finom ételek és italok.

Naponta cigányzene.

A magyarok legkellemesebb szórakozó helye.

A vendéglős.

Felelős szerkesztő, MURAI JENŐ.

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME

Első fiumei magyar kártyos és diszitő

Fiume, Corsia Deák 38 és Via Germania 33.

Modern tükörfőzők, szőnyegdívák, garnitúrák, matracok készen kaphatók.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kártyos, diszitő és angol börmunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér **Garami József**, a budapesti Steinschneider udv. szálló-cég volt munkavezetője.

Lido-Velence PANNONIA VILLA

Gyönyörű központi fekvés, teljesen újjáalakítva: 40 szoba s külön apartamentok. Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Egy tulajdonban az új kávéházat a Szt.-Márktéren (a quadri mellett) és a Frezeria utcában levő nagy cukrászdával. Nagyb. pártfogást kér

Carlo Lavena,

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül a tenger partján saját fürdővel és kitűnő konyhával. — Mérsékelt árak